

Можна зробити висновок, що у європейській системі місцевого і регіонального самоврядування, європейському муніципальному праві інститут референдумів характеризується поєднанням внутрішньодержавного і міжнародно-правового регулювання. Їх результати також впливають на місцевий, регіональний, загальнонаціональний і європейський рівні. Це приклад одночасно безпосередньої участі місцевих жителів відповідних територіальних громад, реалізації владних повноважень відповідних органів влади, участі європейських міжнародних організацій.

Список бібліографічних посилань

1. Керівні принципи для конституційних референдумів на національному рівні CDL-INF (2001) 10 // Council of Europe : офіц. сайт. URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-INF\(2001\)010-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-INF(2001)010-ukr) (дата звернення: 28.10.2018).
2. Кодекс належної практики щодо референдумів CDL-AD (2007) 008rev // Council of Europe : офіц. сайт. URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2002\)023rev-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2002)023rev-ukr) (дата звернення: 28.10.2018).
3. Європейська комісія за демократію через право (Венеціанська комісія) // Council of Europe : офіц. сайт. URL: <http://www.venice.coe.int/> (дата звернення: 28.10.2018).
4. Чебаненко О., Гришук О., Колодяжна Н., Євгенєва А. Референдуми в Європейському Союзі / за ред. Д. С. Ковриженка. Київ : ФАДА, ЛТД, 2007. 186 с.
5. Камінська Н. В. Європейська система місцевого і регіонального самоврядування та Україна : монографія. Київ : КНТ, 2014. 414 с.

Одержано 01.11.2018

УДК 349.2

Анастасія Леонідівна КЛИМЕНКО,

кандидат юридичних наук,

викладач кафедри трудового та господарського права факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДІ

Система міжнародно-правового регулювання з питань праці становить основу національної політики зайнятості більшості країн світу, в тому числі й України, трудове законодавство якої включає в себе велику кількість міжнародно-правових актів про працю. В сучасних умовах загострюється проблема відповідності національного законодавства міжнародним стандартам, конвенціям Міжнародної організації праці [1, с. 144].

Відповідно до ст.9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких дана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Аналогічне за змістом положення міститься в Законі України «Про міжнародні договори України» від 22 грудня 1993 р. [2, с. 45]. Стаття 8-1 КЗпП України: якщо міжнародним договором або міжнародною угодою, в яких бере участь Україна, встановлено інші правила, ніж ті, що їх містить законодавство України про працю, то застосовуються правила міжнародного договору або міжнародної угоди.

Найвпливовішими міжнародними організаціями, які регулярно здійснюють системні заходи у сфері вирішення актуальних проблем зайнятості молоді, є ООН та МОП. В листопаді 1959 року Генеральною Асамблеєю ООН було затверджено міжнародно-правовий акт, що регламентує працю неповнолітніх, – Декларацію прав дитини [3, с.139], яку було ратифіковано 174 країнами. Питання зайнятості дітей висвітлюється в дев'ятому принципі вказаної Декларації, відповідно до якого повинен забезпечуватися захист дитини від усіх форм недбалого ставлення, жорстокості та експлуатації. Дитину не слід приймати на роботу до досягнення належного вікового мінімуму; їй ні в якому разі не повинні доручатися чи дозволятися роботи або заняття, які були б шкідливі для її здоров'я чи освіти або перешкождали її фізичному, розумовому чи моральному розвитку.

Одним із найважливіших засобів удосконалення законодавства і практичної діяльності держав-членів МОП в боротьбі проти використання праці неповнолітніх є прийняття і подальше додержання конвенцій та рекомендацій, що регулюють трудові відносини.

Міжнародне законодавство в соціальній сфері згідно з мандатом МОП починається із захисту дітей. З перших днів свого існування МОП спрямовувала свою законотворчу діяльність на викорінення дитячої праці, яка на порозі ери індустріалізації відноситься до найбільш важких «хвороб суспільства».

Конвенцію МОП про права дитини, ратифіковану Україною 27 лютого 1991 року [4, с. 145], прийнято на підставі Женевської Декларації прав дитини 1924 року, Декларації прав дитини, Загальної Декларації прав людини, Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права. Стаття 32 Конвенції передбачає право дитини на захист від економічної експлуатації та виконання будь-яких робіт, які можуть бути шкідливими для її здоров'я чи перешкоджати одержанню нею освіти або завдавати шкоди фізичному, розумовому, духовному, моральному чи соціальному розвитку. Конвенція вимагає від країн, що її підписали, вжиття законодавчих, адміністративних, соціальних заходів, а також заходів у сфері освіти, спрямованих на практичну реалізацію її принципів положень (зокрема встановлення мінімального віку для влаштування на роботу, визначення необхідних вимог про тривалість робочого дня та умови праці, введення в дію відповідних видів покарань чи інших санкцій з метою забезпечення ефективного виконання її положень), а також інших міжнародних документів аналогічного характеру.

Аналогічні вимоги до трудової діяльності дітей передбачені в ст. 187 КЗпП України, відповідно до якої неповнолітні у трудових правовідносинах в галузі охорони праці, робочого часу, відпусток та деяких інших умов праці користуються пільгами, встановленими законодавством України.

Ряд статей Конвенції спрямовано винятково проти найгірших форм праці дітей, таких, як сексуальний примус та розпусні насильницькі дії щодо них, продаж та незаконне перевезення їх із країни в країну з будь-якою метою і в будь-якій формі, а також проти інших форм експлуатації, що завдають шкоди дитині. Отже, міжнародно-правові акти у сфері зайнятості молоді досить детально регламентують питання зайнятості відносно неповнолітніх осіб. Що стосується інших категорій молоді, таких як молоді спеціалісти та особи віком до 28 років без освіти, то вони залишилися поза міжнародно-правовим захистом, що здійснило певний вплив і на національне законодавство у цій сфері. Вивчаючи національне законодавство у цій сфері, можна зробити висновок про майже повну відповідність міжнародному.

Список бібліографічних посилань

1. Гончарова Г., Жернаков В., Прилипко С. Нове дослідження проблем теорії трудового права. *Право України*. 2001. № 5. С. 144–146.
2. Про міжнародні договори України : закон України від 22.12.1993 № 3767-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 10. Ст. 45.
3. Декларация прав ребенка // Права человека. Сборник международных договоров. М. : Юрид. лит., 1990. 225 с.
4. Про ратифікацію Конвенції про права дитини : постанова Верховної Ради Української РСР від 27.02.1991 № 789-XII. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 13. Ст. 145.

Одержано 01.11.2018

УДК 342.951:61

Сергій Володимирович КНИШ,

кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри загальнотеоретичних правових дисциплін
Рівненського інституту Київського університету права НАН України

МІЖНАРОДНІ ЗАСАДИ В СИСТЕМІ ПРИНЦИПІВ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Система принципів адміністративно-правового забезпечення відносин у сфері охорони здоров'я в Україні являє собою відносно стабільне складне багатокomпонентне утворення, яке складається з різних самостійних груп-принципів. Останні відображаються в керівних положеннях засадах і ідеях, що стосуються внутрішньо організаційного та зовнішнього